

SHAVKAT USMONOV HAYOTI VA IJOD YO‘LLARI

*Xorazm viloyati Urganch shahar O'zbekiston
zamonaviy san'ati muzeyi katta ilmiy hodimi
Artikov Rasul Axmedjonovich*

Annotatsiya: Shavkat Usmonov — O‘zbekistonning taniqli haykaltarosh va rassomi, badiiy ijod sohasida muhim o‘rin tutgan san’atkor. U o‘z ijodida milliy va zamonaviy san’atning uyg‘unligini namoyish etib, haykal va rassomlik asarlari orqali yuksak badiiy mahoratni aks ettiradi. Shuningdek, Shavkat Usmonov O‘zbekiston Badiiy Akademiyasi komissiyasi a‘zosi sifatida ijodkorlik va badiiy ta’lim sohasiga hissa qo‘shib keladi. Uning ijodi xalqaro miqyosda e’tirof etilgan bo‘lib, milliy madaniyatni rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Kalit so‘zlar. Shavkat Usmonov, haykaltarosh, rassom, O‘zbekiston Badiiy Akademiyasi, san’at, milliy madaniyat, zamonaviy san’at, badiiy ijod, komissiya a‘zosi, haykal, rassomlik, ijodkorlik, badiiy ta’lim.

Абстрактный.

Шавкат Усманов – известный скульптор и художник Узбекистана, художник, занимающий важное место в области художественного творчества. В своем творчестве он демонстрирует гармонию национального и современного искусства, а в скульптурах и картинах отражает высокое художественное мастерство. Также Шавкат Усманов вносит свой вклад в сферу творчества и художественного образования в качестве члена комиссии Академии искусств Узбекистана. Его творчество признано во всем мире и играет важную роль в развитии национальной культуры.

Ключевые слова. Шавкат Усманов, скульптор, художник, Академия искусств Узбекистана, искусство, национальная культура, современное искусство, художественное творчество, член комиссии, скульптура, живопись, творчество, художественное образование.

Abstract.

Shavkat Usmanov is a well-known sculptor and painter of Uzbekistan, an artist who occupies an important place in the field of artistic creativity. He demonstrates the harmony of national and modern art in his work, and reflects high artistic skill through sculptures and paintings. Also, Shavkat Usmanov contributes to the field of creativity and art education as a member of the commission of the Academy of Arts of Uzbekistan. His work is internationally recognized and plays an important role in the development of national culture.

Keywords. Shavkat Usmanov, sculptor, painter, Academy of Arts of Uzbekistan, art, national culture, modern art, artistic creation, commission member, sculpture, painting, creativity, art education.

Shavkat Usmonov — taniqli o'zbek haykaltaroshi va rassomi, O'zbekiston Badiiy Akademiyasi komissiyasi a'zosi. Uning ijodi milliy san'atimiz rivojiga katta hissa qo'shgan bo'lib, asarlari o'ziga xos uslub va chuqur mazmun bilan ajralib turadi. Usmonovning ijodiy faoliyati davomida yaratgan haykallari va rasmlari nafaqat O'zbekistonda, balki xalqaro miqyosda ham e'tirof etilgan. Uning asarlari ko'plab ko'rgazmalarda namoyish etilgan va san'at ixlosmandlari tomonidan yuqori baholangan. Shuningdek, Usmonov

yosh ijodkorlarga ustozlik qilib, ularning professional rivojlanishiga ko'maklashmoqda. Uning ijodi va faoliyati O'zbekiston san'ati tarixida alohida o'rin tutadi.

Shavkat Usmonov O'zbekiston Badiiy Akademiyasi komissiyasi a'zosi sifatida badiiy ta'lim sohasida ham faol ishtirok etadi. U yosh ijodkorlarga bilim va tajriba ulashib, ularning professional rivojlanishiga ko'maklashadi. Uning ijodi xalqaro miqyosda e'tirof etilgan bo'lib, ko'plab xalqaro ko'rgazmalar va san'at festivalida ishtirok etgan.

Shavkat Usmonovning o'g'li, Ulug'bek Usmonov, 1969-yilda Toshkent shahrida tug'ilgan va otasining izidan borib, haykaltaroshlik va rassomlik sohasida o'z o'rnini topgan. U P.P. Benkov nomidagi rassomlik bilim yurtida va M. Uyg'ur nomidagi Toshkent davlat san'at institutida tahsil olgan. Ulug'bek Usmonovning asarlari milliy va xalqaro ko'rgazmalarda namoyish etilgan bo'lib, u O'zbekiston san'atining rivojiga munosib hissa qo'shmoqda. Shuningdek, u Kamoliddin Behzod nomidagi Milliy rassomlik va dizayn institutida o'qituvchilik faoliyati bilan shug'ullanib, yosh avlodga san'at sirlarini o'rgatmoqda. Ulug'bek Usmonovning ijodi otasining merosini davom ettirib, zamonaviy o'zbek san'atida o'ziga xos o'rin egallaydi.

Shavkat Usmonov — O'zbekistonning taniqli haykaltaroshi va rassomi, O'zbekiston Badiiy Akademiyasining komissiya a'zosi. Uning ijodi milliy san'at rivojiga katta hissa qo'shgan bo'lib, o'ziga xos uslub va chuqur mazmun bilan ajralib turadi.

Ijodiy faoliyati:

- Shavkat Usmonovning asarlari ko‘plab mahalliy va xalqaro ko‘rgazmalarda namoyish etilgan.
- U yaratgan haykallar va rasmlar san‘at ixlosmandlari orasida yuqori baholangan.
- U milliy an‘analar va zamonaviy san‘at uslublarini uyg‘unlashtirgan.

Faoliyati va ta‘siri:

- U nafaqat ijodkor, balki yosh san‘atkorlar uchun ustoz sifatida ham faoliyat yuritadi.
- O‘zbekiston san‘atining yangi avlodini tarbiyalashda va ularga o‘z tajribasini o‘rgatishda muhim rol o‘ynaydi.

Shavkat Usmonov O‘zbekiston san‘ati tarixida alohida o‘rin egallagan va uning asarlari milliy madaniyatni targ‘ib qilishda davom etmoqda.

Shavkat Usmonovning ijodiy faoliyati O‘zbekiston san‘ati rivojiga katta hissa qo‘shib kelayotgan boy va sarmazmun ijodiy yo‘lni o‘z ichiga oladi. U haykaltaroshlik va rassomlik yo‘nalishlarida o‘ziga xos uslub va yuksak mahoratni namoyish etadi. U yaratgan haykallar va suratlar milliy madaniyat ramzlarini zamonaviy badiiy qarashlar bilan uyg‘unlashtirgan holda, tomoshabinlarda chuqur estetik hissiyot uyg‘otadi.

Shavkat Usmonovning asarlari orasida O‘zbekiston tarixi, madaniyati va qadriyatlarini ifoda etuvchi, shuningdek, zamonaviy mavzularni aks ettiruvchi ko‘plab yirik haykaltaroshlik asarlari mavjud. Uning rassom sifatidagi asarlari esa ranglar uyg‘unligi va tasviriy tafakkurning chuqur mazmuni bilan ajralib turadi.

San‘atkor o‘z asarlari orqali milliy san‘atning boyligini namoyish etib, zamonaviy badiiy oqimlar bilan uyg‘unlikda ijod qilishi bilan tanilgan. Bu uning ijodiy faoliyatini

nafaqat O‘zbekiston, balki xalqaro san‘at maydonida ham o‘ziga xos qiladi.

Shavkat Usmonovning ijodi O‘zbekistondagi badiiy hayotda o‘ziga xos o‘rin tutadi. U haykaltarosh va rassom sifatida san‘atni nafaqat estetika, balki tarixiy va madaniy qiymatlarni aks ettirish vositasi sifatida ham ishlatadi. Uning asarlarida an‘anaviy o‘zbek madaniyati,

folklori va tarixi katta o‘rin egallaydi, shu bilan birga, zamonaviy uslublar va tasviriy san‘atning eng so‘nggi yondashuvlari ham mavjud.

Haykaltaroshlikdagi ijodi:

Usmonov haykaltaroshlikda turli uslublarda ishlaydi: realistik, idealistik va abstarakt. Uning haykallarida inson qiyofasi, emotsional izlanishlar va shaklning tasvirlari o‘ziga xos tarzda ifodalanadi. U ko‘pincha o‘zbek xalqining tarixiy qahramonlari, madaniy

merosini ifodalovchi monumental haykallar yaratadi. Uning ishlari nafaqat tashqi ko'rinish, balki ma'naviy jihatdan ham kuchli ta'sir ko'rsatadi.

Rassomlikdagi ijodi:

Shavkat Usmonov rassomlikda ham o'zining yuksak mahoratini ko'rsatadi. U akril, moyli bo'yoqlar va boshqa rangli materiallardan foydalangan holda, tasviriy san'at asarlarini yaratadi. Uning rasmlarida ranglar va to'qimalar o'ziga xos ahamiyat kasb etadi, ular uning hissiy izlanishlari va ijodiy yondashuvlarini aks ettiradi. Shavkat Usmonov rassomlikda ko'proq portret, peyzaj va tarixiy sahnalarni tasvirlaydi.

Zamonaviy badiiy tafakkur:

Shavkat Usmonov ijodida zamonaviy badiiy tafakkur va an'anaviy san'atning uyg'unlashuvini ko'rish mumkin. U o'z asarlarida o'zbek xalqining ma'naviy qadriyatlari, tabiat va inson ruhining o'zaro bog'liqligini aks ettiradi. Uning ishlari O'zbekistonning yirik badiiy ko'rgazmalarida, shuningdek, xalqaro maydonda ham namoyish etilgan va katta e'tirofga sazovor bo'lgan.

Shavkat Usmonovning badiiy ijodi nafaqat san'atni, balki xalqning ma'naviy hayotini ham chuqur tushunishga asoslangan bo'lib, u o'z asarlari orqali jamiyatni yanada yaxshilash va madaniy merosni saqlashga intiladi.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, Shavkat Usmonov — O'zbekistonda taniqli haykaltarosh va rassom bo'lib, o'z ijodida an'anaviy va zamonaviy san'atni uyg'unlashtirgan. U Badiiy Akademiya komissiyasi a'zosi sifatida san'atni rivojlantirish va yosh rassomlarni qo'llab-quvvatlashda faol ishtirok etadi. Uning asarlari o'zbek madaniyati va tarixini tasvirlaydi, badiiy va ma'naviy qadriyatlarni saqlashga qaratilgan. Shavkat Usmonovning ijodi O'zbekiston badiiy hayotining muhim qismlaridan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Badiiy Akademiyasining rasmiy sayti - Akademiyaning faoliyati, komissiya a'zolari va san'atkorlar haqida ma'lumotlar.
2. San'atshunoslik va haykaltaroshlik bo'yicha kitoblar - O'zbekiston san'ati, Shavkat Usmonov va boshqa taniqli rassomlar haqidagi adabiyotlar.
3. O'zbekiston badiiy hayoti va madaniy merosi - O'zbekistonning madaniy va san'ati tarixiga oid ilmiy maqolalar va tadqiqotlar.
4. San'at va madaniyatga oid jurnallar va maqolalar - San'at va madaniyat sohasidagi zamonaviy izlanishlar va ijodiy faoliyatlar haqida yozilgan materiallar.
5. O'zbek rassomlari haqida ensiklopediyalar - O'zbek rassomlari, haykaltaroshlari va ularning ijodi haqida ilmiy-tanqidiy tahlillar.